

Stát má v regionálním rozvoji významné postavení. Jeho zásahy mění celý socioekonomický systém, kterému se musí ostatní aktéři regionálního rozvoje přizpůsobit, má k dispozici velký objem finančních prostředků, vytváří velké množství pracovních míst a v jeho čele stojí „elity“, které mohou ovlivňovat názory jiných lidí. Na nutnost studia role státu a výdajové stránky jeho rozpočtu pro pochopení mechanismů regionálního rozvoje upozorňuje mnoho autorů. Přesto se v teoriích regionálního rozvoje setkáváme s diskuzí role státu pouze sporadicky.

Snahou této disertační práce je přispění k poznání role státu jako významného aktéra regionálního rozvoje studiem dopadu jeho podpůrných programů na regionální rozvoj. Pro konkrétnější uchopení tohoto tématu byl vybrán extrémní případ poslaneckých dotací (tzv. „porcování medvěda“), kterými poslanci každoročně přidělovali ze státního rozpočtu během jeho schvalování v Poslanecké sněmovně velké finanční částky na projekty s lokálním dopadem. Téma poslaneckých dotací je tradičním tématem zahraničních studií v rámci konceptu tzv. *pork barrel politics*, který zaštiťuje veškeré aktivity politických subjektů na přerozdělování státních financí (a postů) na základě klientelistického a politického ovlivňování. Tato disertační práce se na tyto přístupy snaží navázat a doplnit je.

Disertační práci tvoří dvě na sebe navazující části. V první části je vedena kritická diskuze nad teoriemi regionálního rozvoje z hlediska hodnocení významu role státu v regionálním rozvoji, která je následována metodickými aspekty studia podpůrných programů a konkrétně poslaneckých dotací. Tato část práce vytváří teoretickou a metodologickou základnu pro studium poslaneckých dotací, jehož výsledkem jsou publikační výstupy v druhé části práce. První článek se věnuje prostorové analýze poslaneckých dotací a implikaci jejich prostorové distribuce pro regionální rozvoj. Druhá publikace přidává hledání podmiňujících faktorů prostorové distribuce poslaneckých dotací. Další z publikací se zaměřuje na vliv poslanců na ministerské dotace po ukončení přidělování poslaneckých dotací. Poslední článek pak rozšiřuje dosavadní témata spojená s *pork barrel politics* o lokální implikace poslaneckých dotací prostřednictvím hodnocení významu poslaneckých dotací pro lokality příjemců těchto dotací. Mimo shrnutí a diskuzi hlavních závěrů v první části práce pak jednotlivé články poukazují na další možnosti výzkumu v jednotlivých oblastech studia poslaneckých, případně také ministerských dotací.